

MIKA KRISTIAN AHLFORS

VALHALLA

ENSIMMÄINEN SAAGA: ODINSDAGR

Valhalla
Odinsdagr

Mika Kristian Ahlfors

Valhalla

Odinsdagr

Ensimmäinen saaga

© 2013 Mika Kristian Ahlfors
Päälllys ja taitto: BoD – Books on Demand GmbH
Kustantaja: BoD – Books on Demand GmbH, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-498-992-3

Ensimmäinen saaga

Vuonojenmaa n. vuonna 960 jKr.

Torvald Punaisen silmät paisuivat miltei ulos kuopistaan ja verisuonet ratkeilivat. Ohimot vahahtelivat, kun hän puri hampaitaan yhteen ja verta alkoi pakkautua hänen päähänsä. Hänen sydämensä löi kerran, ja siinä ajassa hänen silmänsä leimusivat punaisina, kuin horisontissa mustien rautavuorten taakse vetäytyvä aurinko. Verestivätkö ne silkasta vihasta vai oliko ilmassa savun katkua? Siitä ei voinut olla varma, mutta punaiset ja pelottavat olivat nuo berserkin silmät. Kuului kirskaus, joka kertoi hampaan lohjenneen kun Torvald oli purrut leukojaan yhteen. Punaiselle parralle pärskyi suusta vaahtopäitä, aivan kuin olisi kaatanut kolpakosta vaahtoavaa olutta yli äyräitten. Kasvojen poikki kulkeva valkoinen arpi, joskus muinoin toisessa taistelussa saksilais-roomalaisen cladiuksen viiltämä, leiskui nyt roseisena, kun hän kiihdytti itseään raivoon. Hän oli syntyjään berserkki, ja oli ymmärrettävä, ettei sellaista miestä sopinut suututtaa, eikä tämä saaga sovi herkemmille.

Torvald seisoi laiturilla ja vajosi transsiinsa; kaikki tunteet, joita hän oli joskus tuntenut, niin ilo kuin suru, häpeä ja ylpeys olivat hänelle nyt samantekeviä, ne kaikki ilmenivät vain vihana. Torvald vihasi, koska rakasti. Hän löi, koska häntä pelotti. Mutta kuka olisi uskaltanut kertoa sen Torvaldille? Tai miksi olisikaan täytynyt kertoa, kyllä hän sen varmasti kertomattakin tiesi. Itsensä hän toki tunsu, vai kuinka muutoinkaan hän olisi pystynyt repimään kaiken tieltään riekaleiksi ja muuttumaan hirviöksi muutamassa sydämenlyönnissä, vain silloin kun maailma sitä häneltä vaati?

Hetkeksi hän havahtui ja käänsi päätään nähdäkseen poikansa vielä kerran, ennen kuin olisi valmis kuolemaan. Näytös ei sopinut lasten silmille, mutta hänen poikansa oli berserkin poika eikä kukaan säästänyt häntä tuolta näytelmältä. Nähdessään poikansa hänen kasvonsa olivat silmänräpäyksen ajan lempeät, kasvojen arpikin taantui valkeaksi ja hän kuiskasi: »Ole vahva niin tavataan Valhallan saleissa.» Hän nyökkäsi kuin hyvästiksi tai rohkaisuksi pojalleen, joka seisoi hänen takanaan laivan kannella. Raivo alkoi jälleen kihistä Torvaldin suonissa, ja kasvojen arpi sai takaisin roseisen värinsä. »Torvaldsson! Juokse pakoon!» sai vesikauhuinen ukko sanotuksi hampaattensa välistä. Hänen silmänsä jatkoivat yhä kammottavasti paisumistaan ja hänen päänsä näytti räjähtävän minä hetkenä tahansa kuin tulivuorenkärki. Kului tuskin kolmea sydämenlyöntiä, ja sitten Torvald väänsi niskat nurin suurilla kämmenillään korvista kiinni pidellen lähimpänä seisovalta mieheltä, jolla oli massiiviset pulisongit.

Torvald oli suuri kuin muuri ja ärjyi kuin kesken talviunten häiriintynyt karhu. Kahdella häntä yhä piirittävällä miehellä oli tikarit käsissään ja he kävivät kiivastuneen Torvaldin kimppuun. Toinen heistä upotti tikarinsa berserkin karhuntaljaliiveihin. Torvald parkaisi ja mylvi rai-vokkaasti kuin karhua olisi pistetty, tikarin pureutuessa taljan läpi lihaan kiinni. Mies tunki tikariaan syvemmälle ja Torvald humautti häntä karhunkämmenellään niin, että ohimossa tömähti kuin olisi tammilankulla lyönyt. Mies irrotti otteensa tikarista, kompuroi omiin jalkoihinsa ja löi vielä onnettomana mennessään päänsä sataman poijuun, johon oli sidottuna Torvald Punaisen knarri. Laiva kellui kevyesti aalloilla samaan aikaan kun sen kapteeni kävi viimeisintä eloonjäämistaiseluaan laiturilla hampaat irvessä. Poijuun päänsä lyönyt mies vierähti tajuttomana veteen ja vajosi pohjaan kuin veneeseen köytetty luoti, jolla pystyi tarkistamaan syvyyden. Torvald tarrasi kiinni viimeiseen tikaria pitelevään ranteeseen, ennen kuin sekin upposi hänen berserkin turkikseensa. Hän ei välittänyt, vaikka tikarin terä viilsi hänen käsivarttaan kun hän torjui iskun. Viimeisen päällekkävijän silmistä kuvastui pelko, kun hän huomasi tikarinsa taipuvan merimiehen vahvaan kädenpuristukseen. Hän oli lähellä

paniikkia kuin villipedon kynsiin jäänyt. Kuin berserkin talviunilta heittänyt epäonninen ryöstäjä.

Torvald kiskaisi turkistaan irti tikarin, minkä lutakkoon hukkunut roisto oli siihen kylkeen pystyyn jättänyt. Päällekävijä tyhjensi rutisten suolensa, pistävä löyhkä levisi raittiiseen meri-ilmaan. Torvald löi tikarin alapuolelta leuasta sisään ja lävisti miehen kielenkin. Tikarin hän jätti laiturille vuotavaan raatoon kiinni. Merivesikin värjäytyi laiturin alta punaiseksi, kun mies sätki laiturilla tikari kurkussaan rohisten viimeisiä äänteitään. Verta pulppusi kuin se olisi ollut ehtymätön luonnonvara. Hiukan taaempana oli vielä kaksi miestä, joilla miekat vapisivat kädessä. He olivat mielestään nähneet jotain yliluonnollista, mutta todellisuudessa Torvald oli vain tuiki tavallinen veteraaniberserkki, joka saattaisi hyvinkin kuolla seuraavaan miekaniskuun. Siitä huolimatta hän todennäköisesti kieltäytyisi uskomasta sitä ja riehuisi vielä hetken. Kiskoisi sinutkin mukaan Valhallaan, ennen kuin hänen verensä ehtyisi ja hän ymmärtäisi viimein lakata huohottamasta.

Heitä, jotka tuon berserkin olivat saaneet tuolla tavoin tulistumaan, oli ollut alun perin viisi. He olivat olleet painostamassa kalastajia ja kaupapalaivojen kapteeneita maksamaan kymmenykset sataman suurimmalle rosvopäällikölle, joka tarjosi eräänlaista varkaus- ja palovakuutusta kaikille satamassa kelluville aluksille. Torvald oli kuitenkin kieltäytynyt maksamasta ja hän oli menettänyt malttinsa pahanpäiväisesti.

Hänen sydämenlyöntinsä alkoivat jo tasaantua ennen kuin hän kiihdytti sydämensä uudelleen berserkin sykkeeseen. Hän otti selästään punaisen viitan kätköistä valtavan kaksiteräisen tapparan, jonka varsi oli hyvää puuta, rasvaista kastanjaa. Sitä ei suurempikaan mies pidellyt yhdellä kädellä. Se oli berserkin sotakirves, joka halkaisi miehen kahtia päästä saappaasiin yhdellä lyönnillä. Kukaan ei ainakaan uskaltanut epäillä sen tuhoisuutta. Sydämenlyöntien jälleen kiihtyessä, hengitys kävi raskaaksi ja hän hengitti rohisten sierainten kautta. Sitten kulmat kurtussa yksi askel eteen ja Torvald heilautti kirveensä kohti toista miekkamiestä. Miekkamies yritti torjua iskun, mutta Torvald Punaisen kirves oli liian raskas ja lyönnissä oli takana kosolti voimaa kuin viikinkilaivan mie-

histössä. Kirves moukaroi tiensä läpi torjunnasta, miekkaa pitelevä käsi antoi periksi ja tappara puri miestä olkapäähän. Ei sittenkään halkaissut koko miestä. Mutta ainakin miekka helähti sataman mukulakivetykseen. Viimeinen roisto lähti käpälämäkeen. Torvald laski painavan kirveensä maahan ja tipahti uupuneena polvilleen huohottamaan. Kyljestä olevasta pistohaavasta pulppusi verta, mikä sekoittui päälleikäviöitten vereen laiturilla. Torvald-berserkki keikahti verilammikkoon makaamaan poski vasten mukulakivetystä.

Ensimmäinen luku

Valhalla

Torvaldsson kiipesi laiturille ja juosta jolkutti isänsä luokse kankeasti kuin villivarsa pitkine raajoineen. Hän yritti turhaan nostaa uupunutta isäänsä ylös verilammikosta. Pojan voimat eivät millään riittäneet kuin raskaan käden siirtämiseen, mutta onneksi viereisistä laivoista tuli miehistöä auttamaan häntä. »Kuollutko olet pappa?» kysyi Torvaldsson. Häntä auttavat merimiehet tiesivät lohduttaa, ettei Torvald tähän kuolisi, haava täytyisi vain sitoa. Berserkit kaatuivat aina taistelun päätteeksi. Transsi vei heiltä kaikki voimat ja jäljelle jäi vain piesty eläin taistelutal-
talle läähättämään. Toisinaan nuo berserkit saattoivat uupua kuolleiksi asti, mutta siihen vaadittiin taatusti paljon enemmän kuin neljä miestä yhtä berserkkiä vastaan. »Joko se virkoaa?» kysyi yksi auttamaan tullut nuori merimies. Torvaldia pitelevä mies pudisti päätään. »Ei, nukkuu kuin tukki. Ei herää vielä tänä iltana.» Nuoremmalle merimiehelle he-
räsi jälleen uusi varsin askarruttava kysymys: »Tuleekohan kopla takaisin suuremmalla joukolla vielä tänä iltana?»

Laiturille asteli kalpeakasvoinen kapteeni Ingeborg Lasisilmä. Hänellä oli jo rosainen vanhan miehen ääni, vaikkei hän ollutkaan vielä kovin vanha kertomuksen tässä vaiheessa. Hän oli silti jo pystyvä kapteeni, jonka lasisilmä oli kallisarvoinen ja kunnioitusta herättävä sotavamma. Astuessaan laiturille saappaillaan hän otti sen välittömästi hallintaansa. »Kantakaa Torvald laivaani toipumaan ja sitokaa hänen haavansa. Miehistöni vartioi hänen alustaan tänä yönä. Kukaan ei maksa kymmenyksiä Finnbogille tästä edespäin. Te kaikki seurasitte sivusta kuinka Torvald

surmasi viidestä neljä. Itse Jaarli Olav lähettäköön kaartinsa tänne laiturille sammuttamaan mellakan, jollaista ei ole kukaan miesmuistiin nähnytään. Jokainen tämän laiturin mies tarttukoon miekkaan tai veistäköön airosta seipään. Roistot eivät meitä kiristä, se pelottelun ja kymmenysten kerjuun aika on nyt ohi Finnbogin suvulta. Jos Torvald surmaa yksin neljä miestä niin kyllä teistä joku sen viidennen hengiltä saa!» ärjyi Ingeborg, auringonlaskun heijastuessa lasisilmästä. Se sai hänet näyttämään aavemaiselta. Hän kiskaisi tikarin irti laiturilla lötkötävästä raadosta, sen leuasta. Tikari oli komea, sillä kelpaisi käydä ehkä jopa miekkaa vastaan, joskin seuraukset olisivat arveluttavat.

»Minä haluan myös taistella! Antakaa minulle papan kirves! Olen Eerik Torvaldsson!» huusi noin yhdeksänvuotias hontelo punatukkainen poika, pitkä ikäisekseen jopa vuonojenmieheksi. Hän tarttui isänsä kirveeseen nostaakseen sen ylös iltaruskoon. Mutta ei hän sentään berserkin kirvestä pystynyt maasta nostamaan, vaikka kuinka olisi repinyt ja riuhtonut. Vain katajanvarsi nousi kuin olisi kuokkaa pidellyt maata vasten. Miehet hekottivat pojan uhmakkuudelle. Ingeborg viittasi miehiä hiljenemään ja mulkoili juonikkaasti poikaa, hänellä oli kädessään tikari. »Ota tämä tikari. Sillä pistät kymmenesti ennen kuin tuo kirves heilahtaa kokeneenkaan soturin käsistä.» Torvaldsson tarttui tikariin, se oli samainen, joka oli puraissut hetki sitten Torvaldia. Tikari oli Torvaldssonin kourassa kuin miekka ja se oli yhä yltä päältä tahmean veren peitossa. Sekä Finnbogin veljien että Torvaldin veri saivat aikaiseksi sodan tuon tikarin välityksellä.

Ingeborg katsoi Torvaldssonia ja näki tulevan soturin, ehkä jopa päällikön jota olisi kunnia seurata jos poika vain selviytyisi ilman vakavampia vammoja koittavasta yöstä. Ingeborgin ajatukset siirtyivät vakaviin kohdalokkaisiin päätöksiin. Kuinka hän suojelisi laituria, hänellä oli vain merimiehiä kun Finnbogin veljet saapuisivat vihreäviittaisine varjageineen. Ei voinut näyttää epäröiviä, pelokkaitakaan eleitä. Tunteet oli pidettävä poissa kasvoilta. Jos olit kapteeni, niin sinun oli näytettävä kapteenilta. Takanasi oli aina mies, joka oli valmiina astumaan paikalle. Jos olit onnellinen, et saanut näyttää sitä. Hymyilevä kapteeni herätti närää

pitkillä merimatkoilla, kun merimiehillä oli kurjaa ja kapteenin kelpasi hymyillä. Kapteeni ei voinut myöskään kysellä liikaa neuvoja kokeneilta styr-miehiltä. Kapteeniin pystyi luottamaan vain koska hän kykeni tekemään nopeita ratkaisuja ja seiso i päätöksensä takana järkähtämättä. Ingeborg huomasi, että oli tuhlanut jo liiaksi aikaa pohdiskeluunsa ja hän korotti äänensä väen yläpuolelle niin, että huuto takuulla kattoi koko sataman. Hän päätyi helppoon päätökseen voittaa hieman aikaa ja järjesti aluksi vain vahtivuorot.

»Jako kolmeen. Haluan kolme vahtivuoroa täksi yöksi. Kun Finnbogin veljekset saapuvat laiturille, on kaikkien oltava silloin aseistautuneena rivissä heitä vastassa.» Ingeborg näytti jälleen pätevältä kapteenilta kommentamaan laituria. Pohjimmiltaan Ingeborg oli vain suurisuinen, eikä uskottu, että hänestä olisi koskaan suureksi päälliköksi. Kapteenina hän tulisi varmasti olemaan kunniakas ja keräämään vielä sievoisen omaisuuden. Enemmän kuin nuo hopeiset korvarenkaat ja arvokkaan lasisilmän. Sotataitoja hänellä ei ollut enempää kuin talonpojilla, vaikka hänellä oli-kin vyöllä huotrassaan kallisarvoinen miekka. Eikä hän itsekään luottanut sotastrategioihinsa, hän odotti merimiesten tekvän kirveillään sen minkä nämä pystyisivät eikä lähtenyt suunnittelemaan puolustusta. Hän tajusi pian itsekin astuneensa ehkä turhan suuriin saappaisiin järjestäessään kapinan roistoja vastaan hetken mielijohteesta. Ingeborgin ryhti ja olemus imivät miesten katseet puoleensa ja hohdokkuus katosi Torvaldssonin aseistautumisen juhlatunnelmasta. Kukaan ei enää nähnyt nuorta poikaa miesten joukossa. Torvaldsson piteli kummissaan kädessään tikaria, mikä oli surmata hänen isänsä mahtavan Torvaldin. Sieltä täältä miehet laskivat kolmeen vuorotellen. »Noh!» patisti Ingeborg kulmat kurtussa Torvaldssonin kohdalle tultaessa. Hänen vieressään seisova kypäräpäinen mies tuuppasi häntä ja kuiskasi: »Kaksi.» kahdesti ennen kuin Torvaldsson sai kakistettua sanan ulos kurkustaan. »Kaksi.»

»No niin, ykköset aloittavat ensimmäisen vahdin, ja se vahtivuoro kestää kunnes pohjantähti on liikkunut puoleen vaaksaan.» sanoi Ingeborg ja yritti asettua Finnbogin saappaisiin. Mitähän hän tekisi jos olisi Finnbogi? Ei, ei Ingeborg pystynyt samaistumaan rosvopäällikköön. Hän

kokeili toista ajatusmallia. Miten Finnbogin suvun päällikkö valtaisi laiturin takaisin suojelukseensa? Finnbogit tuntien, he varmasti saapuisivat ja polttaisivat laivat. Oli siis järjestettävä sammutus. Ingeborg komensi taas rosoisella äänellään: »Kerätkää vesitynnnyreitä laivojen läheisyyteen, laivapojat toimikoot sammutuspartiona kun kuloja sytytellään.» Ingeborg oli tyytyväinen, sotapäällikkyyks sujuu häneltä toistaiseksi. Ja pahus, se tyytyväisyys loisti hetken hänen kasvoillaan, ennen kuin muuttui taas nyrpeäksi kapteenin ilmeeksi.

Torvaldsson pettyi kuullessaan poikien tehtävästä kantaa vettä. Tai hetkinen, hänhän sai tikarin, ehkä hänen ei tarvitsisi juosta sammutuspartiossa. Hän ei uskaltanut kysyä asiasta, ettei vain päätyisi kysymyksellään sammutuspartioon. Hän seuraisi miehiä tuona yönä. Ingeborg päätti vielä sanoa jotakin. »Levätkää vapaat vahdit, tarvitsemme voimianne ja levänneitä miehiä.» Kaksi kolmasosaa väestä kaikkosi laiturilta. Torvaldsson seiso vielä aloillaan, kun Ingeborg-kyklooppi kääntyi selin tuijottelemaan merelle yhdellä sammakonsilmällään. Meren heijastaessa näytti kuin kapteenin toinen silmä olisi ollut tummansininen timantti.

Torvaldsson vaelsi synkissä ajatuksissaan. Entä jos isä ei herääkään? Miten minun silloin käy? Elämääkin suuremmat kysymykset risteilivät Torvaldssonin pääkopassa. Hän ei voinut kuvitella nukkuvansa ja jäi siksi laiturille hortoilemaan, vaikka oli vasta toisessa vahdissa. Hän katseli kun ensimmäinen vahtiryhmä oli järjestäytynyt ryhdikkäästi laiturille. Oliko kaikki niiden säästettyjen hopearahojen arvoista? Eikö olisi ollut lopulta järkevämpää maksaa, kuin maata veneenpohjalla pistohaava kyljessä? Miehet olivat toisinaan käsittämättömän jääräpäisiä periaatteissaan. Torvaldsson ei voinut välttää eikä käsittää näitä ajatuksia, vaikka kuinka yritti. Aika tuntui pysähtyneen ja Ingeborg katosi laiturilta Torvaldssonin huomaamatta.

Poika vaipui syviin mietteisiin, seiso siinä kuin shokissa tuntematta kylmää merituulta, eikä edes huomannut, kun ensimmäinen vahtivuoro tuli päätökseensä ja miehet laiturilla vaihtuivat. Tunteja kului, ja Torvaldsson alkoi jo torkahdella seisaaltaan. Hän avasi silmänsä, eikä ollut varma nukkuiko ja oliko kolmas vahti jo meneillään. Hän katseli kun

miehiä juoksi kohti laiturin pohjoispäätä. Sinne oli kerääntynyt enemmänkin väkeä. Osa miehistä kääntyi takaisin. He ryhtyivät herättelemään viimeisiä nukkuvia miehiä, jotka könsivät laiturille ulos laivoistaan. Äkkiä laituri oli täpösen täysi kuin olisi ollut uudenkuunjuhla. Sitten pohjoispäädystä syttyi laiva palamaan ilmiliekkeihin. »Heillä on kreikkalaista tulta!!» huusi joku jossain kauempana, lähempänä tulipaloa. Heti perään roihahti liekkeihin toinenkin laiva, ja vielä kun kaksi miestä syttyi tuleen laiturilla, oli kaaos valmis. Navakka merituuli levitti kipinöitä muihinkin laivoihin ja yllättävän nopeaan tahtiin satama valaistui ja tuli nieli, suorastaan ahmi laivoja kitaansa. Ragnarökin tuomionpäivä.

Toiset kävivät pyromaanien kimppuun, Laivapojat yrittivät sinnikkäästi sammuttaa laivoja, mutta turhaan, sillä kreikkalainen tuli ei sammunut vedellä, se paloi jopa vedenpinnalla. Merimiehet irrottelivat köysiä estääkseen tulta leviämästä. Katkoivat kirveillä ja puukoilla laivaköysiä samalla kun pojat vielä heittivät vesisaavejaan epätoivoisesti.

Torvald oli laiturilla kirveensä kanssa ilman paitaa. Kylki sidottuna kellertävillä jalkaräteillä, joitten läpi tihkui yhä verta haavasta. Muristen hän juoksi kohti pohjoispäätä. Kuinka helpottunut Torvaldsson olikaan nähdessään isänsä juoksevan kohti vaaraa, tulipaloja ja murhamiehiä. Kaikki hänen maailmassaan olisi edes hetken entisellään. Hän puristi tikaria lujemmin ja juoksi isänsä perään.

Toinen luku

Tuomio

Seuraavana aamuna paikalla oli enää hiiltyneitä hylkyjä puolittain upoksissa siellä täällä. Kuusi jaarlin varjagi-kaartilaista marssi laiturille. He kyselivät vihjeitä muutamilta paikallaolijoilta ja irvistelivät toisilleen huolestuneina. Joku entisistä laivanomistajista osoitti kivetyksellä istuvaa Torvaldssonia, jolla oli tikari kädessään. Veri oli jo kuivunut ja rapisi teräksestä hiljakseen Torvaldssonin rapsuttaessa tahraa peukalollaan. Kaartilaiset tulivat häntä kohti. He saavuttivat Torvaldssonin ja kysyivät: »Torvaldsson, missä pappasi on?» Torvaldsson ei vastannut heti, ja joukossa oleva vanhempi varjagi närkästyi ja kivahti: »Samapa tuo, määräys koskee sinuakin. Ottakaa poika matkaan!» He ottivat Torvaldssonin tikarin, lupasivat antaa sen myöhemmin takaisin. Kaartilaiset auttoivat Torvaldssonin ylös maasta tukemalla häntä kainaloista. Torvald seiso laiturilla muutaman askeleen päässä kiiltävä verinen berserkin sotakirves käsissään, varsi maahan tuettuna. Hänellä oli punainen huivi sidottuna päähänsä. Punainen parta sai hänen koko päänsä näyttämään liioitellun punaiselta. Aurinko oli noussut jo korkealle ja lämmitti keväistä aamua hennosti. Lokit kirkuivat taivaalla. Vesi heijasti valon säihkeitä ja aallot löivät yli hiiltyneitten hylkyjen. Meri kohisi rauhoittavasti. Ilmassa oli paksult tervan ja savun katkua. Kuin ikihonkametsä olisi palanut naapuripitäjässä. Torvald ei sanonut mitään, mutta hymyili väsyneesti. Hän ei katsonut tarpeelliseksi kätkeä tunteitaan saati väsymystään. Ei hänellä silti ollut syytä hymyillä, eikä tuo hymy kertonut hänen tunteistaan

muuta, kuin että hän oli jo kaiketi aikaa sitten luovuttanut taistelunsa elämästä. Kyllästynyt sotaisaan maailmaan.

Varjagit säpsähtivät ilmestystä ja heistä vanhin kokosi rohkeutensa. »Torvald, luovuta kirveesi ja lähde mukaamme käräjille.» Torvaldin kasvot valahtivat ilmeettömiksi ja hän puristi kaksin käsin sotakirvestään johon nojaili. »Olet sitten riehunut berserkkinä. Torvald, sinulle on haaste. Tiedät mitä siitä seuraa. Älä pahenna enää perheesi asemaa.» sanoi vanhempi varjagi eikä pystynyt kätkemään tuntemaansa pelonsekaista kunnioitusta tätä berserkkiveteraania kohtaan. Siinä kunnioituksessa oli toki suuri annos inhoa, aivan kuten oli tapana inhota niitä joihin ei pystytty samaistumaan. Viimein Torvald heitti yhdellä kädellä napakasti kirveensä kaartilaiselle, joka oli horjahtaa sen painosta. Ja välittömästi nuoremmat varjagit tarttuivat Torvaldin käsiin kiinni. He sulkiivat berserkin rautoihin, jotka olisivat pidätelleet tulistunutta karhuakin. Vasta silloin he uskalsivat kertoa suru-uutisen. »Torvald, tilasi on poltettu, vaimosi ja orjasi kuolivat kaikki samana yönä kun riehuitte satamassa. Olen pahoillani Torvald, sinä ryttyilit väärille miehille.» sanoi vanhempi varjagi aidosti pahoillaan tapahtuneesta kovasta onnesta. Torvaldille laitettiin suukapula, hänet kaadettiin maahan ja jalatkin kahlittiin. Finnbogi taltutti berserkin vuonojenmaan lakiin nojaten, eiväthän berserkit saaneet rauhan aikaan rähistä.

Käräjillä oli koko päivän kiirettä ja kansaa riitti katsomassa julkisia rangaistuksia. Olihan se vasta hupia totta vie, kun näki jonkun, jolla meni todella huonosti ja sai heittää mädällä kaalinpäälläkin. Tuomioita langetettiin ja haasteita luettiin, mutta syytetyt eivät saaneet puolustautua lainkaan. Heillä ei ollut oikeutta puhua kun heidät tuomittiin. Jaarli Olav ei ollut läsnä, mutta hän oli tehnyt jo päätöksensä, eikä sitä voitu nyt kansan edessä muuttaa, vaikka syytetty olisi lausunut kuinka kauniin sonaatin tahansa. Torvald seurasi oikeudenkäyntiä silmä kovana. Kahleissaan ja syvässä surussaan hän ei piitannut kun kaalinpäät läsähtelivät yleisön joukosta.

Oikeudenlukijana oli korokkeellaan mukulanenäinen parraton mies. Hänellä oli valkoinen takatukka, hiusraja oli jo ajat sitten vetäytynyt.

Hovin edustajana hän oli pukeutunut arvonsa tunnustaen kaukaa idästä tuotuun silkkitunikaan, jonka päällä oli hopeiset suojukset. Hän honotti korokkeeltaan kantavalla äänellä tuomioita lukiessaan. Sanat hukkuivat silti väkijoukkoon vaikka ääni kantoi. Torille kokoontunut väki metelöi eikä tuomiota tahtonut kuulla itse syytettykään. Torvaldssonilla oli tarkka kuulo, hän poimi ja muisti isänsä tuomion.

»Torvald Punainen, todistajien mukaan olet murhannut neljä miestä paljain käsin transsiin hukuttautuneena. Ja lienee tusinan lisää yön kuudessa satamassa rettelöidessäsi... Jaarli on antanut tuomionsa! Torvald sinut on karkotettu, olet lainsuojaton... Ja poikasi myös! Jos jätte Vuonojenmaahan, teidät voi tappaa kuka tahansa kuin lainsuojattoman berserkin. Teillä ei ole mitään oikeuksia Vuonojenmailla. Teiltä evätään tuli ja suola kautta valtakunnan jokaisen kylän!»

Kun tuomio oli langetettu, löi pelko lujaa kuin berserkin kirves, se murskasi Torvaldin maailman hetkeksi. Torvald luuli ensin saaneensa kuolemantuomion. Myöhemmin hänelle sitten kerrottiin, että hänen olisi lähdettävä merille, eikä hän saisi koskaan palata Vuonojenmaalle. Ei se totuus häntä helpottanut, kaikki mitä oli tähän mennessä rakennettu, oli mennyttä. Oli hipsittävä jälleen kerran vähin äänin lähtöruutuun. Oli kummottava tammilauta ja järjestettävä sotilaat ja kuninkaat takaisin omiin ruutuihinsa. Se oli berserkin elämää se, ei se ollut kurjuutta kummempaa.

»Torvaldsson, mennään kotitilalle. Haluan nähdä omin silmin kaiken sen paskan, jonka Odin harteilleni lapioi. Onko elämällä tarkoitus? Sitä kyselevät hurskaat... Poikani, minä kerron sinulle elämän tarkoituksen, se on yhtä jatkuvaa tuskaa ja elämän perimmäinen tarkoitus on kuolla.» sanoi Torvald kävellessään mukulakivettyä kärrypolkua kohti tiluksia. Kadun varrella asukkaat sulkiivat ikkunaluukkuja ja toiset juoksivat sisälle ikkunattomiin taloihinsa. Vain koirat uskalsivat räksyttää ulkosalla kun berserkki palasi kotiinsa. Kotitila näytti karulta, hiiltynyt hirsirakennus hallitsi pihamaata. Pitkätalo oli puolittain romahtanut, mutta pronssinen tuuliviiri pyöri yhä pärekatolla. Orjat olivat karanneet ja naisväki raiskattu ja murhattu. Onneksi raadot oli sentään kerätty muualle mätänemään. Torvald katseli Torvaldssonin kostuneita silmiä kun tämä seurasi

Hurja, joka suuntaan rönsyilevä värikäs kertomus menneen maailman viikingeistä – seikkailijoista ja sankareista ja kauppiaista ja sutureista. Saagoissa perehdytään Eerik Punaisen seikkailuihin ja surkeisiin ihmiskohtaloihin, jotka kietoutuivat hänen ympärilleen. Ensimmäisessä saagassa tutustutaan Eerikin isäukkoon Torvald Punaiseen, joka karkotettiin murhamiehenä Islantiin, Eerikin ollessa vain yhdeksänvuotias. Toisessa saagassa Eerik Punainen karkotetaan Islannista syyllistyneenä miestappoon – isänsä poika kun oli. Kolmannessa saagassa löydetään Amerikka ja tapellaan inkkareiden kanssa viisi vuosisataa ennen Columbusta. Tuolloin sankarina häärii Leif Eerikson veljineen.

Tarina on mukaansatempaava humoristinen pläjäys. Seksiä ja väkivaltaa on aivan liikaa eikä tarina siitä syystä sovi kenellekään. Henkilöhahmot ovat karikatyyrisiä ja kriitikkojen mielestä lapsellisia, niin kuin miehet usein ovat poikia hamaan loppuun asti. Tarinalla ei ole lainkaan kohde-ryhmää, kukaan ei tiedä kenelle se on kirjoitettu. Huumori on tarinan parasta antia ja se onkin luokiteltavissa historialliseksi viihteeksi siltä osin kun sen sivuilla viihtyy. Paikka paikoin kertomus pursuaa liioitteluksi farssiksi, ovathan ihmiset aina liioitelleet satujaan jotka kerrottiin nuotiolla pimeinä talvi-iltoina kolme vuosisataa ennen kuin kyseiset saagat kirjoitettiin muistiin meille jälkipolville hämmästeltyväksi. Toisinaan tarina on silkkaa sarjakuvaa olematta kuitenkaan itse sarjakuvaa. Välillä homma lähtee niin pahasti purjeeseen, että kertomus on luokiteltavissa myös fantasiakirjallisuudeksi. Pohjoisen mytologian saagat heräävät sen sivuilla henkiin. Historiallisesti kirja on pätevä opas menneeseen aikakautteen jolloin viikinkien pitkälaivat hallitsivat maailman seitsemää merta.

ISBN: 978-952-498-992-3

www.bod.fi

